

הכל מתכוננים לנסיון להפיל את הממשלה כאשר יתפרסמו

מסקנות של ועדת החקירה לעניין הטבח בביירות

שנת האפטים

רובין ואהרון און, יש מחויבות רבה כלפיהם. יהודים אלה חשים על בשרם מה מעולל הצמד בגין-שרון להם ולאחיהם מחוץ לישראל.

אהרון און היה חבר מפא"י ושר החק" לאות בממשלת המערך. למרות שבימים אלה הוא מפגין נאמנות לבגין, אומרים עליו במערך, שהוא איש שלהם. און לא ישאר באופוזיציה עם מפלגה ימנית פסכרופשיסטית, אם יתחולל מהפך.

על שלושת ח"כי תמ"י מופעל גם חוק מצד קבוצה רדיקלית, מתנגדת הליכוד, שהצטרפה לתמ"י כאשר זו הוקמה. הקבר צה, שדעתה נשמעה בשבועות האחרונים בקול רם (העולם הזה 2353), גורסת שהמשך המלחמה בצפון והישארות ממשלת בגין בשלטון משמעם — העמקת השינאה בין היהודים הפלסטינים והיסול התצביים המיועדים לפתרון בעיות הפער העדתי והחברתי.

אם ראשי תמ"י עדיין מתמהמהים, יש בשורות מפלגתם כאלה, שלא יתנו להם מנוחה, עד שיתנו ידם להפלת ממשלת בגין-שרון.

טים, גזולי אדמות הפלסטינים בגדה ה- מערבית.

אך לצערי המפד"ל יש תחליף, בדמות משיחיה-השקר של התחיה, שאחד מהם הוא איש גוש-אמונים, ח"כ חנן פורת.

במשך שנים ניסו המר ובן-מאיר, אנשי סיעת הצעירים, לאגוף מימין את מנהיג המפלגה, יוסף בורג, איש סיעת למפנה. המהלך לא הצליח, ותוצאות הבחירות האחרונות הוכיחו זאת. כך נותרה לשניים אפשרות לאגוף משמאל, כשהוויכוח הצי-בורי העז על המלחמה בצפון נותן להם הכשר לכך.

בורג אינו עושה רושם, שהישיבה לצידו

שהציונות היא תנועת השיחרור הלאומית של העם היהודי, חמקו אנשי האגודה מ- המליאה.

מילחמת הלבנון, שהגיעה לכל בית ברחבי-העולם, זיהתה מייד את היהודים בעולם עם הישראלים. המנסים לחסל את העם הפלסטיני בלבנון, באווירה הבינלאומית שנוצרה סביב אירועי לבנון, פרץ הזעם גם נגד יהודים ומוסדות יהודיים בחו"ל.

הדיווחים, שהגיעו מרחבי-העולם לאנשי מועצת-גדוליה-התורה, הדליקו אצלם אור אדום. הם אינם ציונים והם מודאגים מאוד מכל גילוי אנטי-שמי מחוץ לישראל, על

התכריז הוא מרתק, כל מי שקשור באופן כלשהו בפוליטיקה, יעסוק בו בחודשים הקרובים. יש בו שתי הנחות — סוד: שלושת השותפות הקואליציוניות — אגודת-ישראל, המפד"ל ותמ"י — גמרו אומר שלא לשבת בכמשלה אחת לצד שרי-הביטחון, אריק שרון. שלושת הסיעות האלה, כמו גם המערך, מתנגדות לאפי-שרות של הקדמת הבחירות. הקדמת בחי-רות מחייבת חקיקת הוק, ואין סיכוי שחוק כזה יוכה ברוב בכנסת.

התאריך, שבו יוכרע אם הקואליציה תתקיים ללא שרון, או שיתחולל מהפך פרלמנטרי, שיעמיד את שימרון פרס ב-ראשות-הממשלה, הוא יום פירסום מסקנות דו"ח ועדת-החקירה לעניין הטבח בביירות. מה תהיה רוח מסקנות הוועדה, שמשום-מה עדיין לא התחילה בעבודתה?

כל האפשרויות מובילות לכיוון אחד: התפרקות הקואליציה. אהרי התקוממות ציבורית נרחבת.

מדוע הפך שילטונם של בגין ושרון לבלתי-נסבל לאותם שחתמו איתו, רק לפני כשנה ורבע, על הסכם קואליציוני?

לכל אחת משלוש המרכיבות הקטנות של הקואליציה יש סיבות רבות. הסיבה המרכזית והמשותפת היא, שלתודעתם של אברהם שפירא, יוסף בורג ואהרון אבר, הציצא חדרה הכרה המפתיעה, שמשמלת בגין-שרון מהווה אסון לא רק לישראלים, אלא גם ליהודי העולם, הציונים והאנטי-ציונים, על אחת כמה וכמה אחרי הטבח בביירות.

הוא נכשל באיגוף בורג

מימין - עכשיו הוא

מנסה לאגוף אותו משמאל

בתמיכת

הקומוניסטים

בשדחי חודש מאי היה יושבראש מפלגת העבודה, שימעון פרס, משוכנע שסיכוי להיות אי-פעם ראש ממשלה אבדו לצוה. כמה ימים לפני כן עבר מהליכוד למערך שני ח"כים. המערך יום באותו שבוע גורלי הצעת אי-אמון, במגעים שנהלו במיוזון הכנסת היה נראה שערך כמה ח"כים מהקואליציה יימנעו בהצבעה, הממ-שלה תיפול ופרס יוכל להקים ממשלה. התוכנית נכשלה. כפי שדווח על כך בהרחבה (העולם הזה 2334), לא לקחו אנשי המערך המשופשפים בחשבון עם איזה נמושות יש להם עסק. פרס הבין שגורלו הקרב בינו ובין יצחק רבין, ומהתמודדות כזו הוא לא יוצא מחוץ בצביר.

המתנה לבחירות הבאות משמעה, כמעט לבטח, חזרתו לחיים הפוליטיים של הנשיא יצחק נבון, שכהונתו הראשונה תסתיים במאי הקרוב.

כאשר פרצה המלחמה, כעבור ימים אחדים, הצניק לה פרס את בירכתו, למרות שידע כבר ערב המלחמה את שלא דווח לשרי-הממשלה: שהיעד הוא ביירות וכלל לא קו 40 קילומטר דימוני, שלא היה ולא נברא.

פרס היה ממשיך לתמוך בצעדי הממ-שלה, אילמלא התרחשו דברים סביבו. המערך הציוני אולי ישמח, בסתר ליבו, אם יהיו גילויי אנטי-שמיות נגד יהודים בעולם. אך המערך, שיש לו קשרים נרחבים עם מפלגות סוציאליסטיות ואירגוני פוע' לים בינלאומים, הבין לאיזה מצב מדיני נואש דחקה ההרפתקה של בגין ושרון את ישראל, אפילו בקרב ידידיה המובהקים. מצבו של פרס הוא כרגע מצויין, יהיו מסקנות ועדת-החקירה אשר יהיו, התוצאה הפוליטית תהיה, בכל מיקרה, מינוי כראש ממשלה, בעיקבות מהפך פרלמנטרי.

למערך, הכולל את מפלגת העבודה, מפ"ם ור"ץ, יש 50 ח"כים. לכך יש להוסיף את שינוי (שני ח"כים), את תמ"י, על שלושת ח"כיה, את המפד"ל (ללא דרוקמן — תמישה ח"כים) וכמובן, את אגודת-ישראל (ארבעה ח"כים).

קואליציה מצומצמת כזו, שתהיה בת 64 ח"כים, תזכה בתמיכתם של ארבעה ח"כי חד"ש, שיעשו הכל כדי שהליכוד לא יוכל לחזור לשלטון, הפחד משרון ומבגין יאפשר לשולמית אלוני ואמנון רובינשטיין לשבת לצידו של שפירא, בתמיכתם הפסיבית של הקומוניסטים.

המהפך יעודד בוודאי יושבי-גדר רבים (המשך בעמוד 9)

של בגין מעוררת בו בחילה. להיפך: הוא זכה בכבוד ובתפקידים, החשובים לו מאוד כמנהיג המפד"ל. על רקע זה אפשר להבין את היוזמה, לבעוט למעלה את בורג, על-ידי בחירתו כנשיא או אפילו כראש-ממשלה בראשות המערך.

מסקרה כזו יתפנה תיק, שאותו יקבל בן-מאיר, שמאו המלחמה הוא יושב כסגן שרי-החוק בישיבות הממשלה, ושנפשו חשקה להרים אל ידו בהצבעות.

מינוי של בורג כנשיא יתפוך את המר למנהיג המפד"ל, ועד הבחירות הבאות הוא ינסה לבצר את כוחו. אך גם אם מניחים שרק חלק מהמפלגה יפרוש מן הקואליציה, אין ספק שבורג יצטרף לאנשיו, כדי שלא לאבד את התיקים שלו — או כיבודים אחרים — בממשלת המערך.

אחת כמה וכמה שהוא נגרם בגלל מעשי ממשלת-ישראל.

בניגוד לציונים, המחכים לגלי אנטי-שמיות, בחיקוה שאו יהגרו יהודים לארץ, מנסים החרדים לצמצם את ממדי האנטי-שמיות, משום שהם אינם מאמינים בפית-רון של הגירה לארץ-ישראל.

המסר הוא ברור, המשך שילטון בגין ושרון מסכן את חיי היהודים בעולם, מעוז כוחם וכספם של אנשי אגודת-ישראל בארץ. גם אם יש זרמים שאינם רוצים להיפרד משולחננו של בגין, התכתובת מחו"ל הוא חדר-משמעי: להיפרד מייד ממשלת הלי-כוד, למען חיי היהדות החרדית ברחבי-העולם.

בורג -

לנשיאות

בקור

רם

בראיון עיתונאי טען ח"כ תמ"י, אהרון עברי-צירא, שהוא מתקשה למי-צוא נהגים בין הליכוד והמערך. זה לא מנע ממנו, ביום החמישי שעבר, להיפגש במלון דן בתל-אביב עם שיבעה נציגי המערך, ביניהם ח"כים משה שחל וגד יעקובי, כדי לברר את הסוגיה אם תמ"י תפרוש גם היא מהקואליציה.

המיבנה של תמ"י הוא מרתק, לכאורה,

הדבר האחרון שמישהו העלה על דעתו היה, שהרפתקת הדמים הנוראה של שרון בלבנון, תשיב את המפד"ל לשפיות-דעתה, שעליה ויתרה בשנים האחר-רונות לטובת גוש-אמונים.

גם למפד"ל מגיעות ידיעות מדאגות מיהודי הגולה חובשי הכיפות הסרוגות, על הקשר הישיר שבין מעשי ממשלת בגין בלבנון ובין האנטי-שמיות הגואה בעולם. המפד"ל היא אמנם מפלגה ציונית, אך אין היא יכולה להביט בשווייון-נפש אוהד

החרדים באמריקה זכריים את

האגודה בארץ לכרוש מהקואליציה

המסכנת את חיי היהודים בעולם

זוהי מפלגה ציונית, הצריכה ליחל לפוגי רומים בחו"ל, שיביאו יהודים לארץ — על אחת כמה וכמה, שאחד מח"כי המיפ-לגה הוא שרי-העליה-והקליטה. אבל בפועל אין זה כך.

תומכי תמ"י בחו"ל הם ספרדים עשירים, כמו ניסים גאון, ואינטליגנציה מצפון-אפריקה, שעשתה חיל בצרפת ובצפון-אמריקה. ספק אם הם יהגרו לארץ, גם כאשר יתפוס יום-יום פצוות בכניסות לבתי-כנסת בארופה ובארצות-הברית. לי-שלושת ח"כי תמ"י, אברי-צירא, בן-ציון

על תופעות אנטי-שמיות בעולם, משום שחלק מאוהדיה אינו מתכוון כלל להגר לישראל.

אך המפד"ל אינה מתפכחת רק בשל הדיווחים מחו"ל. גם בתוכה מתחולל מאבק כוחות מרתק, שמילחמת הלבנון משמשת לו עילה. מסקנות ועדת-החקירה ימריצו מאבק זה וישמשו מנוף להכרעה בו.

במשך שנים גידלו השר וזבולון המר וסגן-השר יודה בן-מאיר, את הפלאגות הישראליות — אנשי גוש-אמונים, צעירי המפד"ל וזהו עם חובשי-הכיפות הפאשיס-

התאריך, שבו יוכרע אם הקואליציה תתקיים ללא שרון, או שיתחולל מהפך פרלמנטרי, שיעמיד את שימרון פרס ב-ראשות-הממשלה, הוא יום פירסום מסקנות דו"ח ועדת-החקירה לעניין הטבח בביירות. מה תהיה רוח מסקנות הוועדה, שמשום-מה עדיין לא התחילה בעבודתה?

כל האפשרויות מובילות לכיוון אחד: התפרקות הקואליציה. אהרי התקוממות ציבורית נרחבת.

מדוע הפך שילטונם של בגין ושרון לבלתי-נסבל לאותם שחתמו איתו, רק לפני כשנה ורבע, על הסכם קואליציוני?

לכל אחת משלוש המרכיבות הקטנות של הקואליציה יש סיבות רבות. הסיבה המרכזית והמשותפת היא, שלתודעתם של אברהם שפירא, יוסף בורג ואהרון אבר, הציצא חדרה הכרה המפתיעה, שמשמלת בגין-שרון מהווה אסון לא רק לישראלים, אלא גם ליהודי העולם, הציונים והאנטי-ציונים, על אחת כמה וכמה אחרי הטבח בביירות.

הציוני

הכופר

אם יש קבוצה בארץ שחיי היהודים מחוץ-לארץ יקרים לה, זוהי אגודת-ישראל — תנועה אנטי-ציונית, המבינה שמעשי בגין ושרון הציונים פוגעים ביהדות החרדית הלא-ציונית ברחבי-העולם.

אגודת-ישראל היא מפלגה יוצאת-דופן, וכדי להבין את המתחולל בה היום, יש לבחון כיצד היא בנוייה.

לאגודה ארבעה ח"כים, כל אחד מייצג כוח ברחבי-ארבעה מחוזי המערכת הפוליטית. ח"כ שלמה לוריצן הוא נציג הישיבות הליטאיות והספרדיות, בארץ ובחו"ל. הפר-עלות בהנהגתו הבלתי-מעוררת של הרב אליעזר מנחם ש"ך, ראש ישיבת פוניבז' בבני-ברק.

ח"כ מנחם פרוש מייצג את הזרם החרדי הירושלמי הגדול.

ח"כ אברהם שפירא מייצג את האדמו"ר החסידי מגור, שימחה בונים אחר, שהצי-ניח את התעשיין כבד-הגוף לעולם הפולי-טיקה. זהו הגוש החזק באגודה.

הח"כ הרביעי, שמואל הלפרט הצעיר, הוא נציג חסידי ויוניץ.

הח"כים כפופים באופן שאינו משתמע לשתי פנים למועצת-גדוליה-התורה, והו מוסד ללא תקנון וללא מסורת ממוסדת-מאורגנת. המועצה אינה נבחרת, היושבים בה מתקבלים אליה בזכות גדולתם בתורה ועל-פי החלטת חברים במועצה.

אגודת-ישראל היא אירגון יהודי-עולמי, בעל מרכיבים באירופה, בארצות-הברית ובני-ארץ. השולחה בארץ אינה החזקה ביותר, ולכן יש מי שקל מכריע בכל מקום רים מעבר לים על החלטות המועצה בארץ. בראש שיקולי המועצה עומדת בעיית מעמדה בעיני היהודי החרדי בכל מקום בעולם, ראשיה מביטים בפחד על ניסיונות אנשי נטוריקר-תא — מתחרים הוותיקים — לצבור השפעה על חשבונם, בישראל במקומות אחרים בעולם. השיקול המדיני-ציוני אינו עולה כלל על דעתם. לכל היותר הוא מוזכר, כבדרך-אגב, כאשר מתנהל דיון על קבלת כספים מהשליטון הציוני הכופר.

כאשר הצביעה הכנסת על הצעת החלטה,